

עשו עלייה: שני קרנפים רחבי שפה הגיעו מגן החיות של ליל, שבצרפת

Posted on 31 בינואר 2024 by שוש להב

הקרנפים השתלבו ב- 2 גני החיות הגדולים בישראל, בגן החיות התנ"כי בירושלים, ובספארי - המרכז הזואולוגי רמת גן. הם נמצאים בסכנת הכחדה והגיעו אלינו כחלק מהתוכנית לשימור המין של ארגון גני החיות האירופאי

Categories: [מה חדש?](#), [ראשי](#)

Tag: [קרנפים](#)

בתום תהליך בירוקרטי ארוך, שני קרנפים רחבי שפה נחתו לאחרונה בישראל, כחלק מהתוכנית של ארגון גני החיות האירופאי, בו חברים גן החיות התנ"כי והספארי - המרכז הזואולוגי ר"ג, לשימור המין הנמצא בסכנת הכחדה.

שני הקרנפים, מפנזי ואינו (Mephenzi ו Eno), בני ה-8, הגיו לארץ מגן החיות בעיר ליל בצרפת, המרוחקת כשעה מהבירה פריס. הגעתם התאפשרה לאחר בחינה מדוקדקת של רכז המין בארגון גני החיות האירופאי, והתאמתם ליכולות של גני החיות להחזיק במין הגדול והמרשים הזה: הספארי מחזיק בקרנפים מזמן הקמתו והם מתרבים בו משנת 1973. עד היום נולדו בספארי 33 קרנפים רחבי שפה. גן החיות התנ"כי תורם תרומה חשובה מאוד לתוכנית האירופאית, על ידי כך שהוא מחזיק בזכרים שאינם מיועדים לרבייה.

נכון לתחילת 2024, עדר הקרנפים בספארי מונה 9 קרנפים: עטרי - הזכר המזדקן שהוא גם אביהם של כל הגורים, מאיה, קרנבלה, טופאק, קרן פלס ובנותיה קיפנזי וקמילי, ריהאנה ובתה רייני-רפיקי. טופאק, כיום זכר מתבגר וחזק שקורא תיגר על אביו עטרי, הוא קרוב משפחה של שאר הקרנפיות. בשל הקרבה הגנטית בין הפרטים, חשוב למנוע מטופאק להרביע את העדר. כדי לשמור על השונות הגנטית החיונית לבריאותם של הפרטים בעדר ולבריאות האוכלוסייה בגני החיות, יש לאפשר לנקבות להתעבר מזכר שאינו בן משפחתן.

לכן, הספארי יקלוט את מפנזי ואילו טופאק צפוי בסופו של דבר לעבור לגן החיות התנ"כי. בגן החיות התנ"כי תתחדש ה"רווקיה", בה שני קרנפים זכרים יחיו יחד: הצרפתי וכאמור גם טופאק הרמת-גני. בעתיד, כאשר גם מפנזי יהיה מיוצג גנטית, ניתן יהיה להעביר אותו לרווקיה בירושלים ולהביא את הקרנף הירושלמי לספארי ולהמשיך ברבייה.

הקרנף אינו שיקלט בגן החיות התנכי בירושלים. צילום טל שיבולי קרנפים רחבי-שפה חיים בסוואנות האפריקניות, לרוב בסמוך למקורות מים. הם בין בעלי החיים היבשתיים הגדולים ביותר וזכרים בוגרים יכולים להגיע אפילו למשקל של 4 טון. הנקבות קטנות יותר מהזכרים. השפתיים שלהם מלבניות ורחבות ועל כן הם קרויים בעברית קרנף רחב שפה. השם קרנף לבן נובע משיבוש שמו של הקרנף בשפה אפריקנס המדוברת בדרום אפריקה. המילה Wide שפירושה רחב, הוחלפה עם הזמן במילה Wit שפירושה לבן. כך, הקרנף קיבל את שמו Rhino White ובמקביל, הקרנף צר השפה קיבל את השם קרנף שחור.

לקרנפים רחבי שפה שתי קרניים הממוקמות במרכז הפנים, כשהעליונה קטנה יותר. הקרן הגדולה ארוכה ודקה יותר בנקבות מאשר בזכרים, מכיוון שהן צריכות להגן על הגורים שלהן. עורן אפור בהיר ועבה. משך ההיריון שלהן כ- 18 חודשים בסיומו נולד גור אחד, במשקל של כ 50 ק"ג. הגור נולד ללא קרן, שהיא בעצם גלגול של שיער וזו תתחיל לצמוח מיד לאחר היוולדו. הגור יכפיל את משקלו עד גיל חצי שנה. קרנפה נקבה יכולה להמליט בערך כל שלוש שנים. הגור מבלה עם אימו כמעט עד זמן ההמלטה של אחיו או אחותו הצעירים. מעט לפני ההמלטה, האם רומזת לגור הבוגר שלה שהגיע הזמן לצאת לחיים עצמאיים.

אמונה תפלה הנוגעת לסגולות פלא רפואיות הקשורות בקרנו של הקרנף, מביאה לציד בלתי חוקי של מאות קרנפים מדי שנה באפריקה. תוכניות הרבייה והשימור של ארגוני גני החיות המודרניים בעולם, הוקמו במטרה להחזיק באוכלוסייה בריאה ובת קיימא בגני חיות, שתשמש כ"ביטוח" לאוכלוסייה באפריקה שהולכת ומתמעטת. כולנו מקווים

שלא יהיה צורך בסיוע ובשחרור של פרטים מגני חיות אל הטבע, אבל אם יעלה הצורך וסביבת המחיה הטבעית תאפשר זאת, ניתן יהיה לאושש את האוכלוסייה ולהשיב קרנפים מגני החיות אל הטבע.

כעת מפנזי שוהה בחצר אקלוס בספארי ר"ג, שגובלת בשטח הסוואנה האפריקאית. שם הוא ימצא בזמן הקרוב, יכיר מקרוב את עדר הקרנפים שלנו שבא להסתכל על הדייר החדש בסקרנות, את אוכלי העשב האחרים בסוואנה, את היענים וגם את המטפלים. הוא יריח ריחות, יקשיב לקולות ויתרגל לביתו החדש בנחת. אינו הירושלמי לומד להכיר את המקום החדש והסביבה בבית הקרנפים הסמוך לחצר האפריקאית שבגן החיות התנ"כי, וצפוי לצאת ולהכיר את יתר הדיירים בשבועות הקרובים.

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם